

Memo

Onderwerp: Voorstel instellen Raadswerkgroep Omgevingswet
Aan: Fractievoorzittersoverleg
Van: Derk Jan Bult (raadslid Gemeentebelangen)
Datum: 26 oktober 2023

Inleiding

Als fractie van Gemeentebelangen zien we dat er veel komt kijken bij de invoering van de Omgevingswet. Om als gemeenteraad overzicht te krijgen en te houden, oftewel in control te zijn, en het gesprek te kunnen voeren dat breder gaat dan een enkel voorliggend beleidsstuk of project, lijkt het onze fractie goed om een raadswerkgroep Omgevingswet te starten. Daarnaast heeft gemeenteraad hier zelf ook om gevraagd via een amendement bij de vaststelling van de Omgevingsvisie in de raadsvergadering van 14 juni 2022.

In dit memo doen wij een voorstel v.w.b. de spelregels van een raadswerkgroep (RWG) en geven wij aan waarom een RWG Omgevingswet in onze ogen nodig is. Wij hopen dat u na dit memo de noodzaak inziet van een RWG Omgevingswet en dit voorstel aan de raad wil voorleggen.

Waarom een RWG Omgevingswet?

Met dit voorstel willen wij initiatief nemen en wordt uitvoering gegeven aan de opdracht van de gemeenteraad om jaarlijks tot een monitoring en evaluatie van de Omgevingsvisie te komen die in juni 2022 is ingesteld.

Wat is de aanleiding voor een RWG Omgevingswet?

In het kader van de komst en de invoering van de Omgevingswet heeft de raad in de vergadering van 14 juni 2022 via een amendement gevraagd om een werkgroep in te stellen. Door de Omgevingswet zal de rol van de raad veranderen. De gemeenteraad wilde via het instellen van een werkgroep betrokken worden bij de monitoring en de evaluatie van de Omgevingswet.

Wat is het doel van de RWG Omgevingswet?

De raadswerkgroep heeft als doel een bijdrage te leveren aan het soepel laten verlopen van de invoering van de Omgevingswet in de gemeente Buren. Met hun deelname aan de werkgroep vergroten de leden hun kennis van de Omgevingswet, worden zij actief meegenomen in het implementatieproces en fungeren zij als klankbord bij de invoering van de wet. Daarnaast delen de leden hun kennis met fractiegenoten en dragen zij bij aan het besef wat deze grootschalige transformatie en integrale benadering van het ruimtelijk domein gaat betekenen voor de raad, inwoners en ketenpartners. Op die manier kan de raad zich goed voorbereiden op zijn veranderende rol; zijn kaderstellende, controlerende taken, rol in de raadsvergaderingen en bij inhoudelijke (beleids)voorstellen van het college.

Opdracht van de RWG Omgevingswet

De raadswerkgroep wordt gevraagd om:

- na het vaststellen van de omgevingsvisie en de invoering van de omgevingswet, de overgang en de implementatie hiervan jaarlijks te evalueren wat kan leiden tot aanscherping en/of bijstelling van de visie en hierover actief met de organisatie en de raad in gesprek te gaan.
- minimaal vierjaarlijks een integrale herijking voor te (laten) bereiden a.d.h.v. een nog op te stellen monitoringsplan.

De raadswerkgroep monitort de invoering van de Omgevingswet en gaat hierover op een laagdrempelige en informele manier het gesprek aan met elkaar en met de organisatie. De werkgroep overlegt en adviseert over het proces van invoering, tussentijdse aanpassingen in het programmaplan en gewenste ondersteuning in volgende fases. In die hoedanigheid is de werkgroep een klankbord voor de organisatorische uitwerking en implementatie van de Omgevingswet. De werkgroep wisselt informatie uit, deelt kennis met elkaar en met de

Memo

raad(sfracties) en zoekt waar dat zinvol is naar (regionale) afstemming met andere partijen, bijvoorbeeld buurgemeenten.

Onderwerpen, die bij de werkgroep als klankbord aan bod kunnen komen, zijn bijvoorbeeld:

- Functie, taak en rol van de raad bij het werken met de Omgevingswet en de keuzes die daarbij specifiek aan de raad zijn.
- Onderdelen van het programmaplan.
- Knelpunten en dilemma's in het proces.
- Resultaten van pilots, zoals de Omgevingsvisie buitengebied, en ervaringen met participatietrajecten en de lering die daaruit getrokken kan worden.
- Maatschappelijke impact van de Omgevingswet.
- Opleidingsbehoefte van de raad en voorstellen voor inhoudelijke kennissessies (kennis van buiten halen, best practices, werkbezoeken, spelvormen/games, enzovoort).

Het gaat dus vooral om een dialoog met elkaar en kennisuitwisseling i.h.k.v. de monitoring en evaluatie van (de invoering van) de Omgevingswet. Deze dialoog kan tot aanvullende onderwerpen leiden die niet in de opsomming hierboven staan, maar passen binnen het doel en de opdracht van de werkgroep.

Samenstelling RWG Omgevingswet

Gezien de omvang van de opgave is een raadsbrede werkgroep gewenst. De raad kan per fractie maximaal één lid + één plaatsvervangend lid benoemen. De raads werkgroep benoemt uit zijn midden een voorzitter.

De volgende leden te benoemen in de Raads werkgroep Omgevingswet:
(op te nemen in het raadsvoorstel)

• Gemeentebelangen:	• CDA:
• PCG:	• D66:
• VVD:	• Partij voor de Dieren:
• PvdA-GroenLinks	

Andere geïnteresseerden zijn welkom als toehoorder. De vergaderingen van de RWG zijn openbaar voor alle geïnteresseerden, zoals raadsleden, burgerleden, inwoners, medewerkers e.a. maar worden niet uitgezonden via de livestream.

Kanttekeningen en risico's bij het instellen van een RWG

- Er bestaat het risico dat het college het informeren van de werkgroep ziet als (alternatief voor) het informeren van de raad. Een raads werkgroep bestaat echter alleen uit woordvoerders en de status moet aan het begin helder zijn voor alle betrokkenen.
- Het informeren van de RWG door het college is niet gelijk aan het informeren van de raad. Het is van belang dat dit scherp is voor alle betrokkenen. Ieder lid van deze werkgroep is zelf verantwoordelijk voor terugkoppeling in eigen fractie van datgene wat is besproken in deze RWG.
- De raads werkgroep is geen politiek platform en neemt geen besluiten of bereid geen adviezen voor richting de gemeenteraad. Politieke discussies en besluitvorming vinden plaats in de reguliere vergaderingen van de gemeenteraad. Mocht er n.a.v. hetgeen besproken of gedeeld is in de RWG aanleiding zijn om een onderwerp te agenderen of een aanvraag te doen voor een beeldvormende en/of een oordeelvormende raadsvergadering, kan dat via de gebruikelijke route: er kan een gemotiveerde aanvraag ingediend worden via de agendacommissie.
- Het instellen van een RWG vraagt een belasting van de griffie en ambtelijke organisatie.

Memo

Praktische afspraken en randvoorwaarden

- Uitgangspunt is dat informatie beschikbaar is voor de gehele gemeenteraad en niet alleen voor de raadswerkgroep. Agenda's en documenten worden in principe altijd in een nieuw in te richten map 'Raadswerkgroep Omgevingswet' in Ibabs geplaatst.
- De leden van de werkgroep hebben een eigen verantwoordelijkheid voor de informatie aan en afstemming met hun fracties over de onderwerpen die in de raadswerkgroep aan de orde zijn of zijn geweest.
- Het voorzitterschap van de werkgroep ligt in handen van één van de leden van de werkgroep.
- De raadswerkgroep wordt ondersteund door de griffie (procesondersteuning en advies) en de procesregisseur Omgevingswet (inhoudelijke ondersteuning).
- De griffie verstuurt de agenda. Agendapunten kunnen op initiatief van de raadswerkgroep, het college van B&W en vanuit de ambtelijke organisatie komen.
- De vergaderfrequentie van de werkgroep is mede afhankelijk van de voortgang in het proces en de te bespreken onderwerpen. Vooralsnog gaan we uit van 2 tot 4 keer per jaar (één keer per kwartaal) en op afroep indien nodig. In die zin beweegt de vergaderfrequentie mee met de voortgang in het proces.
- De portefeuillehouder neemt deel aan de bijeenkomsten van de werkgroep wanneer dat op basis van de agenda zinvol is.
- Op ad-hoc basis kunnen vakspecialisten aanschuiven als er in de werkgroep behoefte is aan bepaalde expertise en deskundigheid.
- Jaarlijks evalueert de werkgroep zijn werkwijze en stelt de raad zo nodig voor om de opdrachtformulering daar op aan te passen.

Vervolg route vervolgproces

- In het fractievoorzittersoverleg van 1 november wordt deze memo ter bespreking geagendeerd.
- Bij akkoord van het fractievoorzittersoverleg zal deze memo doorgezet worden naar de agendacommissie van 28 november met het verzoek dit voorstel te agenderen ter bespreking en besluitvorming in de vergadercyclus van december.
- Intussen zal de griffie het college vragen om een reactie (een soort zienswijze) te formuleren op de wens om tot deze raadswerkgroep te komen.
- De inzet van de organisatie i.v.m. ambtelijke ondersteuning zal worden afgestemd met de gemeentesecretaris.
- De agendacommissie zal het raadsvoorstel agenderen voor de oordeelsvormende raad van 6 december en besluitvormende raad van 19 december 2023.
- Wanneer de gemeenteraad dan akkoord gaat met het raadsvoorstel kan de raadswerkgroep per 1 januari 2024 in werking treden.

Bijlage(n):

- Bijlage 1 - concept raadsvoorstel
- Bijlage 2 - concept raadsbesluit
(beide documenten worden nog toegevoegd)